

پرداخت یارانه برای حفاظت از جنگل‌ها

آشکار است که هزینه برای حفظ منابع طبیعی و به دست آوردن انبوهی از ویژگی‌های ارزشمند برای زندگی انسان چقدر ضروری خواهد بود.

یکی از موضوعاتی که در مدیریت منابع طبیعی کمتر سرمایه‌گذاری، نظارت و راهبری شده است مشارکت مردم در برنامه‌های نگهداری و مراقبت از جنگل‌ها و مراتع است. اقداماتی در ایران انجام شده اما اصولی نبوده و هیچ‌گاه چالش‌ها و آفت‌هایی که برای آنها وجود داشته، نقد، اصلاح و بازتعریف نشده است. برای مثال زمین با اهداف نزدیک به حفظ اصالت منابع طبیعی واگذار شده اما در زمانی کوتاه، به کشتزار، باغ یا ویلا تغییر کرده است. یا پروانه چرا برای تعدادی دام در مرتعی مشخص صادر شده، اما چند برابر آن در عرصه، چرا و در نتیجه بنیه و توان مرتع به تدریج کاهش یافته، به اتمام رسیده و رها شده است. همراه کردن مردم یکی از مؤثرترین راه‌های نجات منابع طبیعی ایران است. همراه کردن مردم با وجود بودجه اعتباری مناسب، استفاده از جنگلداری و مرتعداری علمی - بومی، افزایش سواد و آگاهی روستائینان، بازنگری قوانین و ضوابط و به کارگیری کارشناسان ناظر متعهد به یقین به کمک منابع طبیعی شکننده و رو به افول ایران خواهد آمد. البته اگر عزمی ملی و همتی بلند از سوی قوای سه‌گانه همراه آن شود.

پژوهشی جدید در اوگاندا نشان می‌دهد که پرداخت یارانه به مردم محلی برای حفظ جنگل‌ها، روش بسیار مقرون به صرفه‌ای برای کاهش جنگل‌زدایی و انتشار کربن است که می‌تواند در استراتژی جهانی مبارزه با تغییرات اقلیمی به کار رود.

این مطالعه به منظور ارزیابی میزان مؤثر بودن پرداخت برای اکوسیستم (PES) در کاهش جنگل‌زدایی انجام شده است. Seema Jayachandran استادیار اقتصاد در کالج علم و هنر Weinberg دانشگاه Northwestern و همکارانش ۱۲۱ روستا را در غرب اوگاندا انتخاب کردند. در این پژوهش به مردم ۶۰ روستا یارانه نقدی پرداخت شد تا از جنگل‌زدایی ممانعت کرده و در حفاظت از جنگل‌های اطراف روستا بکوشند. در مقابل، به مردم ۶۱ روستا نیز هیچ یارانه‌ای پرداخت نشد. مقایسه جنگل‌زدایی در این دو گروه نشان داد که برنامه یارانه اکوسیستم، تأثیر زیادی بر پوشش جنگل دارد. میزان جنگل‌زدایی در طول دو سال در جنگل‌های روستاهایی که یارانه دریافت نکردند دو برابر جنگل‌های روستاهایی بود که یارانه دریافت کردند.

Jayachandran معتقد است که پرداخت یارانه علاوه بر جلوگیری از تخریب جنگل‌ها سبب افزایش آگاهی مردم و تغییر رفتار محیط زیستی آنها می‌شود. این مطالعه، اولین پژوهش عرصه‌ای برای پاسخ به کارایی برنامه یارانه اکوسیستم است.

مبنای مقایسه این پژوهش، هزینه‌های اجتماعی کربن (SCC: Social cost of Carbon) بود که به شکل خسارت‌های اجتماعی ناشی از افزایش یک تن کربن به صورت انتشار گازهای گلخانه‌ای در سال ارائه شده است. آنها دریافتند که سود حاصل از کاهش انتشار کربن دو برابر بیش از هزینه‌های برنامه یارانه اکوسیستم بوده است. Jayachandran بیان می‌کند که بهره‌وری این برنامه از سایر روش‌های کاهش انتشار کربن مانند پرداخت یارانه نقدی به استفاده‌کنندگان از وسایل نقلیه هیبریدی یا الکتریکی در آمریکا بیشتر است. طبیعت ایران: همه می‌دانیم که هر سرمایه‌گذاری به منظور حفظ و پیشگیری، بسیار کم هزینه‌تر و ارزشمندتر از درمان خواهد بود. پس

